

Hensyn til den Værdi, som vedkommende Klitstrækning vilde have, naar den nu overlodes Eieren til Vedligeholdelse uden det Offentliges Tilskud. Dette finder jeg nu fuldkommen correct; thi, om der end ifølge en bestaaende Lov tilstiftes Eieren Medhjælp til at gjøre, hvad der først og fremmest er hans Pligt og Sag — da kan det dog ikke begrunde en retlig Adkomst ligeoverfor Staten, og det kan ikke betragtes som reel Ret ved selve Eiendommen, og det er altsaa fuldkommen rigtigt, at der kun tages Hensyn til den Værdi, som Klitstrækningen vilde have, naar den nu overlodes Eieren til Vedligeholdelse. Men naar man nu sammenholder dette med § 2, forekommer det mig, at man ad Fortolkningens Vej vil kunne komme til et Resultat, som jeg anseer for mindre heldigt. § 2 siger nemlig, at, naar en Sandflugtsstrækning ifølge den lagte Plan er udseet til Beplantning, saa bliver det Spørgsmaal at forelægge vedkommende Eiere, om de ville afstaae de dem tilhørende Dele til det Offentlige, imod at dette overtager alle Udgifter til Sandflugtens Dampning paa den omhandlede Strækning. Hvis dette nu er at forstaae saaledes, at der her er stillet Eiere to Alternativer, om de enten selv vilde beholde Strækningerne imod at miste enhver Ret til Hjælp fra det Offentliges Side, eller afstaae dem, saa har man et correct Alternativ. Man spørger: Vil Du helst beholde din Klitstrækning med Forpligtelse til at vedligeholde den, eller vil Du slippe for at vedligeholde den imod at overlade den til Staten? Det er et correct og fornuftigt Alternativ. Men hvis det ikke forstaaes saaledes, — og saaledes kan det ikke forstaaes, hvis der ikke laa et stærkt Fortolkningsmiddel i den paafølgende § 5 — vilde det være det Samme som at sige: Du skal afstaae din Eiendom til Staten, men det skal overlades til Dig, om Du vil gjøre det gratis eller have Betaling derfor; og man kan da være vis paa, at Vedkommende, der jo ikke risikerede Noget — det Høieste, han kunde restere, var jo, at Taxationsmændene erklærede Strækningen værdiløs — vilde vælge det Alternativ at sige nei; thi foruden at blive fri for at vedligeholde Klitstrækningen, var der jo tillige Udset for

ham til at faae Erstatning, og han kan derfor i ethvert Fald med Rolighed lade sig expropriere; han vil sige: Jeg har hidtil ikke havt Andet end Ulykker af min Klitstrækning; den har hidtil ikke givet mig en Skilling i Indtægt, men den har forarsaget mig meget Tab; og naar jeg nu, foruden at blive fri for Omkostningerne ved at vedligeholde den, endog saa kan faae Erstatning, nu vel — saa tager jeg den Skilling med. Jeg indrømmer, at naar man tager § 5 med til Hjælp, vil det ikke stille sig saaledes; men jeg skulde i hvert Fald meget ønske, at den ærede Minister vilde udtale sig om, hvorledes han forstaaer denne Paragraph.

Indenrigsministeren: Jeg kan dog ikke troe, at den ærede Viceformand kan have nogen Tvivl om den rette Forstaaelse; thi Loven synes mig fuldkommen klar. Hvad Spørgsmaalet angaaer om Maaden, hvorpaa dette Forhold stiller sig, vil det ærede Thing erindre, at der er foretaget en Forandring i det andet Thing med Hensyn til dette Punkt. Jeg var nemlig mere tilbøielig til den Anskuelse, som en æret Landstingsmand forudviklede, og som ogsaa tildeels den ærede Viceformand har støttet, at nemlig den fulde Eiendomsret med sine sædvanlige Følger ikke kunde gjøres gjældende der, hvor Eiendomspligterne ikke oplydtes. Det blev imidlertid i det andet Thing fastholdt, at det vilde være forsigtigere ligefrem at bestemme en Expropriation, hvor den Paagjældendes Samtykke fattedes; man meente for Formens Skyld at burde henholde sig til den ved Expropriationer almindelige Fremgangsmaade, forsaavidt man ikke fik Vedkommendes eget Samtykke. Dermed troer jeg egentlig, den hele Sag er betegnet. Det kan ikke modsiges, at det er den strenge Form, som derved iagttages. Naar altsaa Lovforslaget siger i sin § 2, at det Spørgsmaal skal forelægges Eieren, om han vil afstaae den Grund, hvorom der her handles, til det Offentlige, imod at det Offentlige for Fremtiden overtager Udgifterne ved Sandflugtens Dampning, og der ved Siden deraf staaer det andet Alternativ, at, naar Eieren ikke samtykker, skal Expropriation kunne fremtvinges, hvorved der da